

Kas kaitēja nedzīvot...

→ Par to, kas darīts sociālistiskā ipašuma saglabāšanā un sargāšanā Livānu stikla fabrikā un Livānu eksperimentālajā māju būves kombinātā.

TAGAD šķirstu piezīmju bloknotu un brīnos, ka par reida laikā redzēto un dzirdēto pierakstītas trīspadsmit lappuses. Un, kā jau varat iedomāties, patīkamā tur ir maz. Lielākā daļa no faktiem stāsta par nelīdzarbām, pārkāpumiem, par to, ka ne viss ir veikts, lai aizšķersotu ceļu bezstrādes ienākumiem, sevišķi izlaupīšanai sīkos apmēros, kā arī pārliecina, ka esam tiesīgi prasīt no vadošajiem darbiniekiem, no amatpersonām un tautas kontrolieriem vairāk pūļu, lai tiktu nodrošināta tautas mantas pasargāšana no izlaupīšanas un bojāšanas, arī novērsti visi apstākļi, kas rada nesaimnieciskumu.

Livānu stikla fabrikas direktora Jevgeņija Skreļvera kabinets. Mums priekšā uz galda šī gada martā apstiprināts kompleksais plāns. Tajā vairākās apakšnodalās sīki to sīki izklāstīts par pasākumiem, kuru rezultātā sociālistiskā ipašuma saglabāšanai pilnībā jābūt nodrošinātai. Sekot izejvielei izkraušanas gaitai, pārbaudīt produkcijas iekraušanu, to, kā tiek uzglabāti materiāli, aktivizēt sociālistiskā ipašuma sargāšanas komisijas ikdienu, izdarīt inventarizācijas un panākt, lai materiālie zaudējumi tiktu atlidzināti. Visbeidzot plāns paredz materiāli atbildīgo personu rūpīgu atlasīšanu un viņu apmācību. (Par to gādā tautas universitātes juridiskā fakultāte.)

Sīket, viss ir kārtībā. Arī pats direktors apliecina, ka sīko zādzību šogad ir levērojami mazāk. Kopš maija neviens nav piekerts piesavinoties produkciju. Pēdējā gadījumā valnīgs esot bijis kāds meistars, kuram pēcāk nācies atvadīties no amata. Pārīš nopietnāki gadījumi gan bijuši. Piemēram abas reizes valnīgie izrādījušies vienas brigādes strādnieki transporta cehā. Roberts Bulmeistars un Sergejs Sergejevs — Kallnovs pa ceļam no noliktavas uz cehu piesavinājušies matraču audumu 600 rubļu vērtībā. Juris Vilde un Vladimirs Artemjevs pa ceļam no ceha uz noliktavu piesavinājušies šķirnes traukus 60 rubļu vērtībā. Bulmeistaru un Sergejevu — Kallnovu sodīja tautas tiesa, bet Vilde un Artemjevs par savu nodarījumu atbildēja biedru tiesā.

Kolektīvs necieš valsts mantas kārotājus, līdzko mana kādu piesavināties gatavo produkciju, ziņo par to administrācijai, tautas kontrolieriem vai ārpusesoru apsardzes daļas darbiniekiem. So apgalvojumu Jevgeņijs Skreļvers apliecina ar faktiem. Galu galā arī materiālais zaudējums pieķeršanas gadījumā ir visai iespējams: tiek zaudēta tā saucamā trīspadsmitā alga, kas vienam otram sasniedz pat trīs simtus rubļu, prom aizslīd arī mēneša prēmija, protams, arī visas prēmijas par uzvaru sociālistiskajā sacensībā.

Reizēm vēl dzird runas, sak, zog tāpēc, ka glītas glāzītes vai šķirnes trauku komplektus nevar nekur nopirkt, bet fabrikas strādnieki taču ir tiesīgi sev iegādāties pašu ražoto produkciju. Kāda ir administrācijas atbilde? Par to nevar būt nekādas runas, jo kolektīva locekļiem ir iespējas par vairumtirdzniecības cenām nopirkt kāroto preci turpat fabrikā. Šim nolūkam atvēlēta saražotā produkcija par 25 tūkstošiem rubļu. Protams, atteikumu saņem tie, kuri manīti tālāk pārdodot.

Val tiešām ir radīti visi apstākļi, kas liegtu bezstrādes ienākumu tīkotājiem krist kārdinājumā? Ka apmierinātībai vēl nav vietas, pārliecinājāmies pusotras

stundas laikā, ko pavadījām fabrikas teritorijā. Reida brigādei «pārgājienā» apkārt fabrikas žogam pavadīja Livānu stikla fabrikas galvenā inženiera vietnieks Antons Vucins.

Lūk, no malzes ceptuves zem žoga izkašņāta glīta aliņa, pa kuru ārpuse var izmānīt krietnu sumu. Kaimiņi parūpējušies arī par to, lai rāpšanās pāri žogam būtu vieglāka, glītā kaudzītē sakrauti ratīņi.

Plata un gludī nomīdīta taka vedina pie žoga kādā citā vietā. Lai arī 4,5 metru augstumā tikt nav viegli, stiklinieki izrādās varē sportiski vīri, jo rāpjas pa sienām tik čakli, ka siltumtrasei pat izolācija nodļusī.

Sihtas iecirknis, Logi bez stikliem. Turpat zālē ietināmā papīra vīkšķis, laikam bijis lieks.

Teritorijas nostūris, kas iziet uz upes pusī. Kieģeļi nobrucināti, bet dzelondrātis pārgrieztas (starp citu, dzelondrātis meklējuši pusotru gadu). Izrādās, te esot taisnākais ceļš no kopmītnēm uz darbu. Neko telkt! Bet palūkojieties attēlā: vai nav ērtī, izdevīgti un lēti? Septiņi pakāpieni pa trepītēm, tad noliktavā iekšā un lieta darīta...

Kā redzat, garnadziem labu labās iespējas ar kāroto mantu azotē mierīgi aiziet projām. Dzirdējam taisnošanos un aizbildināšanos: neesot laika, neesot līdzekļu, trūkstot cilvēku. Mums gan drīzāk šķita, ka fabrikas administrācijai trūkst uzņēmības vai arī vēlēšanās reizi par visām reizēm sakārtot žogu, likvidēt vismazākās iespējas «sportošanai» pāri žogam. Jāteic, ka visai nepatīkamu iespaidu atstāja arī Livānu stikla fabrikas nesakoptā teritorija. Pielūžnota, piegrūžota līdz pēdējai iespējai. Par to varat pārliecināties nākamajā attēlā. Nu jau runa ir par nesaimnieciskumu, par vieglprātīgu attieksmi pret tautas mantu. Der padomāt, kā ar to rīkt galā.

Reida turpinājums Livānu eksperimentālajā māju būves kom-

binātā, kur mūsu brigādei pievienojās iekšlietu daļas darbinieki — iecirkņa inspektori Igors Makštarjovs un Vladimirs Semjakins. Ievadā saruna ar direktora vietas izpildītāju, kombināta galveno inženieri Andri Kozlovski un ražošanas tehniskās komplektācijas galveno inženieri Romānu Pudovu. Viņi atzīst, ka tiem, kuri kāro ledzīvoties uz valsts rēķina, māju būves kombināts ir bagāts ar daudziem villnājumiem. Kad uzņēmumu nodeva ekspluatācijā, par sociālistiskā ipašuma sargāšanu neviens īpaši nebija galvu laužījis. Aizvadītās piecgades laikā daudz tika paveikts, lai novērstu izlaupīšanu lielos apmēros. Tā saucamajiem sīkumiem uzmanību nepievērsa. Tagad dažs labs brīnās, sak, kāpēc tad es nevaru panemt kādu dēļa galu vai ieliet puslitra bundžinā krāsu.

Kombinātam tagad ir tiesības no iekonomētajiem materiāliem saviem strādniekiem pārdoj gan šifera, gan linoleja atliekumus, gan citas mantas. Līdzīgā kārtā šos materiālus varēs realizēt arī caur rajona patērētāju biedrības tīklu.

Lai lēgtu iespēju piesavināties būvmateriālus, gādā arī tehniskie dienesti. Regulāri tiek pārbaudītas patērīna normas. Ieviešot brigādes darba organizācijas formas, strādnieki kļūst taupīgāki, ekonomiskāk izmanto materiālus. Tā rodas krājumi, kurus mierīgu prātu var, kā saka, uzskatīt par liekiem. Protams, ja neviens tam nešeko līdzī. Materiālu un produkcijas transportēšanā plašāk iāpielieto konteineru sistēma. Valdzīgo kārtību vēl nav pilnībā centušies ieviest arī kombināta tautas kontrolieri. Par to liecina fakti, ka vēl aizvien gadās piekert strādniekus pēc maiņas kabatā aiznesam durvju vai logu eņģītes, citus sīkumus.

Andriš Kozlovskis un Romāns Pudovs pastāstīja, ka tiek meklētas arī citas iespējas situācijas uzlabošanai. Viena no tām ir

jaunievestā caurlaižu metode (pēc Toljati pieredzes). Ierodoties uz darbu, ikviens strādnieks savu talonu atstāj caurlaižu telpā, kur tajā tiek fiksēts, vai tā īpašnieks ieradīs laikus, vai nav nosebojis. Talonus saņem melstars un maiņas beigās atkal izdala saviem strādniekiem, jo tikai tā viņi var atstāt teritoriju.

Ideja ir laba, taču pagaidām māju būvētājiem tā maz ko dod. Kāpēc? Tāpēc, ka visiem, kam vien ir vēlšanās, iespējams darba laikā iet un nākt (paņemt ar motocikliem un mopēdiem, jo vārti vienmēr ir pusvīrus, par ko varat pārliecināties attēlā), kad vien sirds kāro. Pa administrācijas korpusa piektā stāva logiem īpaši uzskatāmi var pārliecināties, kā pa caurumu žogā pie vieglo automašīnu garāžām iekšā un ārā dodas motorizēti vīri.

Nākamais caurums pie kombināta iekšējā transporta garāžām vēl pirms nedaudzām dienām visus vilināt vilinājis. Tagad tam metāla stienī priekšā aizmetināti. Nelīdz aizbildināšanās, ka tā bijusi nejaušība, tik gludi spidēt var vienīgi regulāri daudzu zābaku zoju deldēts sliksnītis. Kur skatījušies brīvprātīgie kārtības sargi, komjaunlešu patrulas?

Iegriezāmlies arī tehnisko materiālu noliktavā, kur vēl pirms gadiem trim nebūšanu bija bez gala. Jāteic, kārtība iepriecināja. Un citādi taču nedrīkst būt, jo te novietoti visdārgākie un deficītākie materiāli.

Līdz ar to mūsu reids beidzās. Pārliecinājamies, ka vēl arvien pārāk nekonkrēta un lēna ir abu uzņēmumu vadības rīcība cīņā pret bezstrādes ienākumiem. Tāpēc arī nāk prātā «indas no tautas dziesmas, sak, kaš kaitēja nedzīvot...

Reidā piedalījās rajona prokurora vecākā palīdzē I. PETROVA, centralizētās apsardzes pulis priekšnieks V. KAVECKIS, laikraksta «Leņina Karogs» redakcijas fotokorespondents J. SILICKIS un nodaļas vadītāja L. STRODE.

